

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122207449
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122207449.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Bebčáka vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, XXX XX G., zastúpenej splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom Radlinského 1727/49, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36 858 501 a otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX E. XXX, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Lenka Špiriaková, PhD., advokátka so sídlom H. D. XX, XXX XX I., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní matky detí a otca detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 10. mája 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 54P/194/2022-272 zo dňa 18. mája 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením
vo výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e**,
vo výrokoch III. a IV. **z r u š u j e a v e c v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie,
Rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením
vo výroku V. **m e n í t a k**, že otec detí je oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý nepárny kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný kalendárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a od piatku od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod.,
vo výrokoch VI. a VII. **m e n í t a k**: Uvedená úprava styku sa nebude realizovať
- v čase vianočných a novoročných sviatkov, kedy je otec detí oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý párný kalendárny rok od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 27.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod.,
- v čase letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. od 01.07. od 10.00 hod. do 10.07. do 19.00 hod., od 21.07. od 10.00 hod. do 30.07. do 19.00 hod. a od 15.08. od 10.00 hod. do 24.08. do 19.00 hod.,
- v čase jarných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý párný rok od pondelka od 17.00 hod. do soboty do 17.00 hod.,
- v čase veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a C. každý nepárny kalendárny rok od štvrtka predchádzajúceho Veľkému piatku od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod.
Otec detí si maloleté deti v určenom čase prevezme v mieste bydliska matky. Otec je povinný maloleté deti po ukončení stretnutia odovzdať matke v mieste jej bydliska.
Matka detí je povinná maloleté deti na stretnutie s otcom riadne pripraviť a maloleté deti v určenom čase otcovi odovzdať.
Rodičia maloletých detí sú povinní, v prípade, že sa stretnutie z vážnych dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť druhému rodičovi túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po tom, čo vznikne dôvod, pre ktorý sa stretnutie nebude môcť uskutočniť. Otec detí

má v takom prípade právo na náhradný termín styku s maloletými deťmi v rozsahu zodpovedajúcom stretnutiu, ktoré sa z dôvodných prekážok neuskutočnilo,
Vo výroku VIII. rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 10.05.2023 v spojení opravným uznesením č. k. č. k. P/194/2022-272 zo dňa 18.05.2023 rozhodol tak, že maloletá A. a maloletý C. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky (výrok I.). Obidvaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok II.). Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. mesačne sumou 180,- eur a na výživu mal. C. mesačne sumou 150,- eur vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky od 14.09.2022 (výrok III.). Zameškané výživné za obdobie od 14.09.2022 do 31.05.2023 vo výške 1.407,- eur je otec povinný zaplatiť matke spolu s bežným výživným v splátkach po 200,- eur pod následkom straty výhody splátok (chýba určenie počiatku splácania splátok) (výrok IV.). Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý nepárny kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý páry kalendárny týždeň v utorok od 16.00 do 18.00 hod. a od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý páry kalendárny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. (výrok V.). Uvedená úprava styku sa nebude realizovať - v čase vianočných a novoročných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý páry rok od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 27.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod. - v čase letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. od 01.07. od 10.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 10.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod. - v čase jarných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý páry rok od pondelka od 17.00 hod. do soboty do 17.00 hod. - v čase veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý nepárny rok od štvrtka predchádzajúceho Veľkému piatku od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod. (výrok VI.). Preberanie mal. detí otcom a ich vracanie matke sa bude realizovať v mieste bydliska matky. Matka je povinná mal. deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť (výrok VII.). Rodičia sú povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb v počte desať sedení v termínoch určených referátom (výrok VIII.). Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok IX.).

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom doručeným súdu dňa 14.09.2022 sa matka domáhala rozhodnutia, ktorým by súd deti zveril do jej osobnej starostlivosti a určil otcovi platiť výživné v sume 250,- eur mesačne na každé dieťa. V doplnení návrhu zo dňa 05.10.2022 žiadala určiť výživné v sume 300,- eur mesačne na maloletú A. a v sume 200,- eur mesačne na maloletého C..

1.2 Súd pri rozhodovaní vychádzal z článku 5, § 36 ods. 1, § 24 ods. 2, 3, 5, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 2, § 37 ods. 2 písm. d/, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „Zákona o rodine“ a § 44 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“.

1.3 Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia detí nežijú v spoločnej domácnosti a že nedošlo medzi nimi k dohode o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Otec detí najskôr v rodičovskej dohode zo dňa 27.10.2022 súhlasil so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, vo vyjadrení k návrhu na začatie konania už požadoval zverenie maloletých do jeho osobnej starostlivosti. Na poslednom pojednávaní žiadal striedavú osobnú starostlivosť. Zmeny odôvodňoval tým, že matka nedodržiava dohodu. Maloleté deti žili s oboma rodičmi v jednej domácnosti v G., z ktorej sa otec z dôvodu partnerských rozporov s matkou detí odsťahoval dňa 17.10.2022 do bytu k svojej matke v obci E.. Maloletý C. bol a je v celodennej starostlivosti matky (okrem víkendov keď pracuje a deti sú u otca), ktorá bola na rodičovskej dovolenke do troch rokov veku dieťaťa. V súčasnosti zo zdravotných dôvodov maloletého C. bolo rozhodnuté o tom, že rodičovská dovolenka sa matke predlžuje. Maloletá A. bude mať 5 rokov, navštevuje materskú školu v mieste bydliska matky. Pokiaľ sa týka spôsobilosti rodičov maloleté deti vychovávať, v starostlivosti matky napriek výhradám otca neboli zistené žiadne nedostatky, ktorá skutočnosť vyplýva jednak zo správy kolízneho opatrovníka, zo šetrenia pomerov, ako i z jeho vyjadrení na pojednávaní (opakované neohlásené návštevy v domácnosti matky bez zistených nedostatkov). Pokiaľ sa týka starostlivosti otca o deti v čase keď sú u neho, matka potvrdila, že majú s otcom dobrý vzťah, nedostatky v starostlivosti otca o maloleté deti neuvádzal

ani kolízny opatrovník. Ďalej bolo preukázané, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o maloleté deti. Názor maloletých detí vzhľadom na ich nízky vek nebolo možné zistiť. Súd mal však zato, že v súčasnosti striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí a zaistenie potrieb maloletých v prípade jej nariadenia by bolo komplikovanejšie. Maloletý C. je vo veku 3 rokov, má bližší citový vzťah k matke, matka je mu bližšou vzťahovou osobou, čo vyplýva jednak z veku maloletého, ako i skutočnosti, že mu matka zabezpečovala doposiaľ celodennú starostlivosť, primárne sa o neho starala (okrem doby, keď otec býval s nimi v spoločnej domácnosti, kedy však pracoval a následne okrem pobytov otca). Zmena výchovného prostredia a zverenie maloletého C. do striedavej osobnej starostlivosti, prípadne do osobnej starostlivosti otca by nebolo v jeho záujme, nakoľko by bola razantná, narušila by stabilitu jeho výchovného prostredia a citové väzby. I keď matka potvrdila, že maloleté deti prechody k otcovi znášajú dobre, išlo o pobyty víkendové. Časté respiračné ochorenia, ktorými maloletý trpí vyžadujú zároveň dôslednú starostlivosť, ktorá z dôvodu predĺženia rodičovskej dovolenky bude celodenná. Pokiaľ ide o maloletú A., ktorá má 5 rokov a navštevuje Materskú školu v G. (vzdialenosť od bydliska 25 km s dĺžkou dopravy 31 minút s častými zdržaniami v doprave vzhľadom na frekventovanosť úseku) v prípade striedavej osobnej starostlivosti by musela denne absolvovať uvedenú cestu dvakrát, pričom by otec musel brať aj maloletého C.. Nakoľko matka otca pracuje (i keď na polovičný úväzok, avšak v dvoch zamestnaniach) otec v prípade dopravy dcéry do materskej školy nemôže súčasne zabezpečovať starostlivosť o maloletého C. hlavne v ranných hodinách, kedy je nevhodné ho budiť a cestovať s ním do G. a späť. Ďalej je medzi rodičmi maloletých konflikt v komunikácii, rodičia sa nedokážu dohodnúť na výkone starostlivosti (odvoz, dovoz detí, poskytovanie liekov), resp. sa dohodnú a potom dohodu nerešpektujú. Aj z vyjadrení kolízneho opatrovníka vyplynulo, že otec dohodu o tom, kedy má deti vrátiť porušoval. Neschopnosť rodičov dohodnúť sa o výkone starostlivosti detí je jednou z príčin, ktoré bránia striedavej osobnej starostlivosti. Čo sa týka poukazovania matky na nevhodnosť bytových podmienok u otca pre výkon osobnej starostlivosti kolízny opatrovník tieto pomery prešetril a zistil, že aj keď je byt malý, je kompletne a účelne zariadený na požadovanej hygienickej úrovni. Z uvedených dôvodov súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Návrh otca na výsluch označených svedkov zamietol, nakoľko okolnosti, ku ktorým ich navrhoval vypočúť vyplývajú z iných dôkazov. V súvislosti s návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania súd ustálil, že v tomto čase iné vykonané dôkazy dávajú dostatočný podklad pre rozhodnutie o osobnej starostlivosti matky, vykonanie znaleckého dokazovania by zbytočne deti zaťažovalo. Mal za to, že je v záujme maloletých detí, aby bolo autoritatívne rozhodnuté o úprave rodičovských práv a povinností, čím budú mať rodičia jasne stanovené pravidlá a môže dôjsť k zmierneniu konfliktu medzi nimi. Predlžovanie konania v dôsledku vykonávania znaleckého dokazovania by mohlo napätie medzi rodičmi eskalovať, čo má nepriaznivý vplyv na maloleté deti.

1.4 Rozhodnutie o tom, že obidvaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok je podľa súdu v súlade s ust. § 28 ods. 2 Zákona rodine, podľa ktorého rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom nebolo zistené, že by bol daný niektorých z dôvodov podľa ods. 3 uvedeného ustanovenia pre výkon rodičovských práv a povinností jedným z rodičov.

1.5 V súvislosti s rozhodovaním o určení výživného mal súd zistené, že matka detí výdavky špecifikovala v celkovej sume 450,- eur a u maloletej A. aj výdavky v škôlke (strava 45,- eur mesačne, poplatok za škôlku 20,- eur mesačne, nepravidelné polročné výdavky – triedny fond 30,- eur, pomôcky do škôlky 30,- eur, čo je v prepočte na 1 mesiac 10,- eur). Otec uvedené výdavky okrem výdavkov na lieky nerozporoval. Matka detí v tejto súvislosti predložila pokladničné doklady v mesiacoch marec a apríl 2023 spolu vo výške 101,48 eur. Súd výšku mesačných výdavkov na lieky ustálil u maloletej Niny 10,- eur (vitamíny, bežné ochorenia) a u maloletého C. 20,- eur (častejšia frekvencia onemocnení). Súd za odôvodnené potreby maloletých detí považoval aj výdavky na bývanie, ktoré v domácnosti matky (plyn, voda, elektrina) predstavujú sumu 160,- eur čo je podiel na jedno dieťa cca 50,- eur. Odôvodnené potreby na maloletú A. tak predstavujú sumu cca 335,- eur a na maloletého C. cca 270,- eur. Matka detí poberá rodičovský príspevok 412,60,- eur. Od 31.10.2022 má príjem z pracovného pomeru v priemere mesačne 441,- eur (november 2022 až marec 2023 bez daňového bonusu), poberá prídavky na deti, uplatňuje si daňový bonus. Vlastní rodinný dom s príľahlými pozemkami, v ktorom býva. Spláca úvery mesačne spolu vo výške 614,38 eur, z ktorých splátok suma 405,38 eur predstavuje splácanie úverov použitých na bývanie a suma 207,- eur splácanie spotrebného úveru použitého na zakúpenie motorového vozidla, ktoré vlastní otec. Otec toto tvrdenie matky nepoprel. Okrem výdavkov na bývanie tak, ako sú uvedené vyššie a splácania úverov, má matka bežné výdavky spojené s jej osobou. Podľa súdu otec vykonáva podnikateľskú činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba. Svoj príjem preukazoval faktúrami a zmluvou o dielo, pričom nepodanie daňového priznania za r. 2022 odôvodňoval neposkytnutím súčinnosti matky (nepredložila výpisy z účtu). Faktúry vystavené otcom svojim dodávateľom boli v r.

2022 v celkovej výške 32.874,98 eur a v mesiacoch február a marec 2023 v sume 10.637,- eur. Výdavky v súvislosti s podnikaním vyčíslil v r. 2022 na sumu 16.468,42 eur. Pokiaľ otec udával, že niektoré faktúry odberateľom neboli uhradené, z predloženého exekučného príkazu bolo zrejmé, že majú byť tieto vymožené za účelom uspokojenia iných starších (pred r. 2020) záväzkov otca. V r. 2022 rozdiel medzi príjmami otca v sume 32.874,98 eur a výdavkami v sume 16.468,42 eur predstavuje sumu 16.406,56 eur, čo v priemere mesačne činí 1.362,21 eur. V r. 2023 mal otec v prvom štvrtroku fakturované práce spolu vo výške 10.637,- eur, predpokladané výdavky v sume 1.870,75 eur (3x 200,- eur výdavky na zamestnanca – výška uvádzaná otcom na pojednávaní, pomerná časť výdavkov na mobil a účtovníctvo v porovnaní s r. 2022, teda 1-tina zo sumy 1.507,- eur t.j. 376,75 eur), rozdiel 8.761,- eur : 3 mesiace = 2.920,- eur. Súd si bol vedomý, že otec ako podnikateľ vykonáva z mesačných príjmov aj odvody na sociálne a zdravotné poistenie, pričom z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal otec v mesiacoch 10/2021 – 9/2022 platby poisťného po 566,50 eur, v 10/2022 v sume 627,38 eur. Otec však tieto výdavky vo výdavkoch za r. 2022 neuvádzal. Ak tieto náklady mal je zrejmé, že musel mať vyšší príjem ako preukazoval, nakoľko po odpočítaní odvodov zo sumy 1.367,- eur by bol jeho príjem ešte nižší, ako sám uvádzal. V r. 2023 aj v prípade odpočítania odvodov z určeného príjmu 2.920,- eur bol jeho príjem minimálne 2.000,- eur mesačne. Súd teda ustálil príjem otca na sumu 2.000,- eur mesačne. Pokiaľ sa týka osobných výdavkov otca, tento má bežné výdavky spojené s jeho osobou, úvery nespláca. Nevlastní nehnuteľností, vlastní osobné motorové vozidlo. Nemá iné vyživovacie povinnosti. Súd pri posudzovaní výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti vychádzal z výšky ich odôvodnených potrieb, pričom prihliadol na to, že časť z nich je kompenzovaná rodičovským príspevkom a časť daňovým bonusom, ktoré dávky poberá a uplatňuje matka. Zároveň však súd prihliadol na to, že matka sa vo väčšej miere osobne stará o maloleté deti, pričom u maloletého C. ide o celodennú starostlivosť. Pokiaľ matka poukazovala na výdavky spojené s úvermi uviedol, že tieto nie sú odôvodnenými potrebami maloletých detí. Zároveň nie je možné prostredníctvom výživného kompenzovať vzájomné nároky rodičov, ktoré sa netýkajú odôvodnených potrieb maloletých detí. Z uvedených dôvodov mal za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca podieľať sa na úhrade odôvodnených potrieb maloletej A. sumou vo výške 180,- eur a na odôvodnených potrebách maloletého C. sumou 150,- eur.

1.6 Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu dňa 14.09.2022 do 31.05.2023 predstavovala sumu 2.827,- eur, pričom medzi rodičmi nebolo sporné, že z uvedenej sumy otec zaplatil 1.420,- eur, neuhradené výživné za uvedené obdobie zostáva vo výške 1.407,- eur. Súd povolil otcovi splácať toto výživné v splátkach po 200,- eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, nakoľko sám tvrdil, že v dobe, kedy neplatil matke výživné, toto poukazoval na osobitný účet a teda nemôže byť pre neho problém dlžné výživné uvedeným spôsobom uhradiť.

1.7 Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi, a to jednak formou bežného styku, ako i osobitnej úpravy v čase sviatkov a prázdnin. Pokiaľ sa týka osobitnej úpravy styku, súd túto vymedzil tak, aby trávenie času detí s oboma rodičmi v čase sviatkov a prázdnin bolo v zásade rovnomerné.

1.8 Prihliadnuc na výsledky vykonaného dokazovania a vychádzajúc z toho, že medzi rodičmi pretrváva konfliktná situácia a zároveň komunikačný problém, súd uložil rodičom výchovné opatrenie v súlade s ust. § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Cieľom odborného poradenstva bude zlepšenie vzťahov medzi rodičmi navzájom, zlepšenie vzájomnej komunikácie, rešpektovanie sa navzájom. Poradenstvo sa bude realizovať na referáte pedagogicko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina vychádzajúc z toho, že ide o subjekt, ktorý je na to odborne, personálne vybavený a zároveň, ktorý už otcovi poradenstvo začal poskytovať.

1.9 Výrok o trovách konania medzi účastníkmi sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Nakoľko súd nezistil dôvod pre aplikáciu ustanovení § 53 a § 55 CMP, žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obidvaja rodičia.

3. Matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu v odvolaní zo dňa 06.06.2023 napadla odvolaním výroky III., IV., V., VI. a VIII. z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a z dôvodu podľa § 62 ods. 1 CMP. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti výroku VIII. zrušil a v časti výroku III., IV., V. a VI. zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. sumou 300,- eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky od 14.09.2022. Zameškané výživné za obdobie od 14.09.2022 do vyhlásenia rozsudku

je otec povinný zaplatiť matke do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý párný kalendárny týždeň od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Uvedená úprava styku sa nebude realizovať: - v čase vianočných a novoročných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný rok od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 27.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod., - v čase letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. od 01.07. od 10.00 hod. do 08.07. do 19.00 hod., od 15.07. od 10.00 hod. do 22.07. do 19.00 hod., od 01.08. od 10.00 hod. do 08.08. do 19.00 hod. a od 15.08. od 10.00 hod. do 22.08. do 19.00 hod., - v čase jarných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný rok od pondelka od 17.00 hod. do soboty do 17.00 hod., - v čase Veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny rok od štvrtka predchádzajúceho Veľkému piatku od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod.

3.1 V odvolaní mala za to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o jej návrhu nepostupoval v súlade s § 24 ods. 5 prvá veta, § 62 ods. 2, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa nej určil výživné na maloleté deti, ktoré je nedostatočné vzhľadom na príjmy otca a vzhľadom na odôvodnené výdavky maloletých detí. Tiež nedostatočne zohľadnil tú skutočnosť, že otec nepriznal a nepreukázal skutočnú výšku svojich príjmov. Ďalej podľa nej nesprávne a nedostatočne posúdil rozdielnosť v príjmoch a výdavkoch na strane otca a matky a že určené výživné je príliš nízke vzhľadom na príjmy a výdavky obidvoch rodičov. Uviedla tiež, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností posudkom zo dňa 01.05.2023 dospel k záveru, že maloletý C. má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť pre zistenie ochorenia chronickej choroby dolných dýchacích ciest a zároveň je v posudku vyhodnotený, že maloletý si na základe jeho zdravotného stavu vyžaduje osobitnú zdravotnú starostlivosť pri presnej aplikácii liekov, prevencie a liečby zápalových ochorení a stavov dušnosti a je tiež nutné sprevádzanie do špecializovaných zdravotných zariadení. Zdravotný stav maloletého C. podmieňuje osobitnú starostlivosť. Dieťa je odkázané na riadne, osobitné opatrovanie. Z dôvodu potreby celodennej starostlivosti o maloletého je ona ako matka naďalej na rodičovskej dovolenke, počas ktorej sa o maloletého celodenne stará v dôsledku čoho sú jej možnosti získať vyšší príjem značne obmedzené. Jej príjem je preto výrazne nižší oproti príjmu otca, aj keď sa snaží si privyrábať aspoň počas víkendov, v čase osobnej starostlivosti otca o maloleté deti. Jej mesačný príjem predstavuje rodičovský príspevok vo výške 412,60 eur mesačne, príjem z pracovného pomeru približne 440,- eur mesačne, prídavky na deti a daňový bonus, čo je spolu so súdom určeným výživným vo výške 330,- eur mesačne, pričom matke tieto financie nevystačujú na pokrytie základných potrieb a výdavkov v domácnosti. Pokiaľ ide o výdavky matky na maloleté deti, tieto súd prvej inštancie zosumarizoval v odôvodnení rozsudku a to na maloletú A. vo výške približne 335,- eur mesačne a na maloletého C. vo výške 270,- eur mesačne. Pokiaľ však ide o jej výdavky spláca aj úvery na bývanie vo výške spolu 405,- eur a na auto otca vo výške 207,- eur. Ďalej časť výdavkov pripadajúca na ňu týkajúca sa zabezpečenia bývania (plyn, voda, elektrina), strava, hygienické potreby, drogéria, oblečenie, obuv, mobil, televízia, výlety s deťmi a cestovné do práce predstavuje sumu vo výške približne 400,- eur. Spolu má teda mesačné výdavky vo výške približne 1.600,- eur mesačne. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že výdavky matky spojené s úvermi nie sú odôvodnenými potrebami maloletých detí, mala matka detí za to, že okolnosti, počas ktorých vznikli tieto úvery a hypotéka matke sú spôsobené z čias spolužitia matky a otca, kedy ona na základe vzájomného spolužitia a lásky k otcovi, ktorý kvôli vlastnej zadlženosti nemohol na seba vziať úver vzala na seba hypotéku, úver na bývanie, úver na otcove auto, čo tento nepoprel. Jej v prípade nesplatenia tohto úveru hrozili negatívne dôsledky v podobe exekučného konania, a preto mala za to, že súd prvej inštancie mal prihliadať aj na tieto jej výdavky. Pokiaľ ide o príjmy otca sám súd vo svojom odôvodnení poukázal na to, že tento vykonáva podnikateľskú činnosť a že musel mať vyšší príjem ako preukazoval, nakoľko po odpočítaní odvodov by bol jeho príjem ešte nižší ako sám uvádzal a súd tak ustálil príjem otca na sumu 2.000,- eur mesačne. Čo sa týka výdavkov otca, tento býva s matkou v jednoizbovom byte, kde má výdavky v sume 200,- eur mesačne na bývanie aj stravu. Podľa matky detí súd prvej inštancie nedostatočne a nesprávne posúdil výdavky otca v porovnaní s výškou jeho príjmov. Tento má totiž len minimálne výdavky na bývanie, pričom mnohé z osobných výdavkov ako sú pohonné hmoty a telefón si hradí a odvádza ako svoje výdavky v rámci podnikateľskej činnosti. Mala tak za to, že maloleté deti by sa mali podieľať na finančnej úrovni otca, najmä ak to jeho vysoký príjem a jeho nízke výdavky umožňujú. Podľa matky detí preto určené výživné nezodpovedá oprávneným potrebám detí a zároveň s ohľadom na príjmy a pravidelné nevyhnutné výdavky otca je v možnostiach a schopnostiach tohto prispievať na výživu maloletých

detí sumou spolu vo výške 500,- eur. Odvolávajúc sa na uznesenie Krajského súdu Trnava zo dňa 30.06.2023 sp. zn. 10CoP/15/2016 mala za to, že pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z výšky čistého príjmu otca v minimálnej výške 2.000,- eur a to 20 % z tejto sumy predstavuje výživné vo výške 400,- eur a 30 % vo výške 600,- eur mesačne na obidve maloleté deti. Napriek takto určenému výživnému (500,- eur) mala matka detí za to, že rozdiel medzi finančným prostriedkami, ktorými otec disponuje a jeho výdavkami by bol stále značný. V ďalej časti odvolania matka detí uviedla, že podľa jej názoru súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil tú skutočnosť, že otec ako osoba, ktorá má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu si nespĺnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine a vo vzťahu ku ktorej poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoP/15/2017, z ktorého vyplýva, že dôkazná povinnosť je na povinnom rodičovi – podnikateľovi, ktorý má preukázať relevantnými listinnými dôkazmi, že objektívne výsledky jeho podnikateľskej činnosti mu neumožňujú plniť si vyživovaciu povinnosť vo zvýšenom rozsahu. V tejto súvislosti matka detí zdôraznila, že otec aj napriek výzve súdu daňové priznanie k dani z príjmov za rok 2022 nepredložil. Taktiež nepredložil ani relevantné doklady preukazujúce skutočné príjmy, ktoré dosahuje v podnikaní. Svoj príjem preukazoval len daňovým priznaním k dani z príjmov za rok 2021, niektorými (nie je zrejmé, či všetkými) faktúrami a zmluvou o dielo. Matka pritom poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ otec predložil svoje daňové priznanie k dani z príjmov za rok 2021, takto v tomto daňovom priznaní v časti výdavky uplatnil paušálne výdavky. Teda vôbec nepreukázal aké výdavky skutočne vynaložil v roku 2021 v súvislosti s podnikaním. Zároveň uviedla, že v daňovom priznaní k dani z príjmov za rok 2021, kde otec uviedol príjem 27.969,- eur sa uvádza príjem len od septembra 2021, nakoľko podľa výpisu zo živnostenského registra otec až od septembra 2021 začal vykonávať podnikateľskú činnosť. Faktúry vystavené otcom svojim dodávateľom v roku 2022, ktoré predložil súdu (nie je zrejmé, či predložil všetky) sú v celkovej výške 32.874,98 eur. Na pojednávaní dňa 15.03.2023 pritom otec uviedol, že so spoločnosťou BAU Personal má dohodnutú odmenu 960,- eur na týždeň a že so spoločnosťou Stavizol má uzavretú zmluvu na 9,- eur/hodinu, pričom odrobí 112 až 115 hodín mesačne. Pokiaľ by sa sčítal príjem pre spoločnosť BAU Personal 960,- eur týždenne x 4 týždne a spoločnosť Stavizol 9,- eur na hodinu x 115 hodín, vychádza príjem v sume 4.875,- eur mesačne, t.j. 58.500,- eur, čo je výrazne viac ako príjem cca 32.000,- eur, ktorý otec uvádzal vo svojom ručne vyhotovenom denníku. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal súd podľa názoru matky aplikovať § 63 ods. 1 Zákona o rodine a pri určení výživného vychádzať z toho, že otec má príjem z podnikania vo výške 20-násobok sumy životného minima t.j. 4.188,40 eur mesačne. Podľa jej názoru je preto v otcových možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletých detí bežným výživným vo výške 500,- eur mesačne.

3.2 Zároveň matka detí nesúhlasila ani s výrokom IV., ktorým súd zaviazal otca detí k povinnosti zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 14.09.2022 do 31.05.2023 (len) vo výške 1.407,- eur. Navrhla, aby súd pri určení výšky zameškaného výživného vychádzal zo sumy bežného výživného 500,- eur na obidve maloleté deti.

3.3 V ďalej časti odvolania uviedla, že súd prvej inštancie tiež určil stretávanie sa otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin v mesiacoch júl a august v trvaní 15 dní v každom mesiaci nepretržite, čo je podľa nej neprimerane dlhá doba odlúčenia maloletých detí od nej vzhľadom na ich vek a skutočnosť, že na takto dlhú dobu maloleté deti ešte nikdy neboli od nej odlúčené. Bežné stretávanie počas týždňa určené súdom prvej inštancie je podľa nej taktiež príliš široké a narušujúce ich denný režim a stabilitu rodinného prostredia. Matka detí nesúhlasila s tým, aby otec realizoval styk s deťmi každý týždeň, každý utorok aj štvrtok a tiež každý druhý týždeň od štvrtka do nedele. Maloleté deti majú určitý režim spánku a večernej rutiny, pričom uvedené otec ignoruje a doposiaľ častokrát narúšal. Mnohokrát vystavil maloleté deti neskorým príchodom a neskorého odovzdávania. Doposiaľ spravidla takmer nikdy nedodržiaval dohodu, ktorú medzi sebou rodičia mali ohľadom času, kedy mal odovzdať maloleté deti v mieste ich trvalého bydliska, ale taktiež nedodržiaval dni, ktoré ich mal podľa vzájomnej dohody s ňou odovzdať. Otec sa neraz vyjadril pred ňou, že on sa svojvoľne rozhodne, či a kedy maloleté deti matke odovzdá. Uvedené preukazuje podľa nej ona príkladmo komunikáciami medzi otcom a ňou v dňoch 30.01.2023, 30.04.2023, 02.05.2023 a 08.05.2023. Otec sa jej vyjadril tiež, že nesúhlasí s tým ako rozhodol súd prvej inštancie, kedy jej vyčítal, že ich má mať až 14 dní v mesiaci. Uvedené svedčí o tom, že otec nechce mať s deťmi určený tak široký styk ako určil súd prvej inštancie. Správanie otca keď nedodržiaval dohody, ale dobu stretávania si podľa vlastnej vôle ľubovôle predlžoval je pre maloleté deti zmätočné, kedy nemajú žiadny pevný režim, nemajú stabilné prostredie, nevedia v ktorý deň skutočne kde budú, či u matky alebo u otca. Narúša im to dôveru v rodičov práve v situácii, ak im ona povie, že v určitý deň budú u nej a v určitý deň u otca, avšak uvedené otec nedodrží. Práve aj z tohto dôvodu kolízny opatrovník neodporúčal striedavú starostlivosť. Mala tak za to, že takéto správanie otca je nevhodné a spôsobuje stres, zmätok a nedôveru u maloletých detí, pričom ona má dôvodnú obavu z toho, že otec takéto chovanie bude

opakovať. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie určený styk počas každého týždňa v utorok a vo štvrtok, namieta a nesúhlasí s tým. Vyjadrila sa na pojednávaní dňa 10.05.2023, že žiada upraviť styk tak, že otec by bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi dvakrát do týždňa v utorok a vo štvrtok od 16:00 do 18:00 hod. a potom každý párný víkend od piatka od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod. Uvedené myslela tak, že stretávanie počas pracovného týždňa bude otec vykonávať len počas nepárneho týždňa, teda obťždeň. Taktiež, že otec doposiaľ využíval stretávania s maloletými deťmi počas pracovného týždňa len veľmi sporadicky, niekedy neprišiel počas celého týždňa vôbec. Ona s takýmto stretávaním nesúhlasí z dôvodu, že práve počas týždňa kedy ona nepracuje má čas na maloleté deti a chce si s nimi môcť naplánovať výlet, či návštevu rodiny na viac dní. V režime stretávania sa aký určil súd prvej inštancie by toto matke nebolo umožnené, nakoľko nemá ani dve nadväzujúce pracovné dni po sebe maloleté deti v starostlivosti. Navyše bydlisko otca je veľmi vzdialené od bydliska detí a jej, pričom po uvedenej trase sú časté zdržania, ktoré spôsobujú neskoré odovzdávanie a preberanie maloletých detí, ktoré narúša režim maloletých detí počas týždňa. Takýto režim ona považuje za príliš zmätočný pre maloleté deti najmä vzhľadom na ich vek. Navyše sám otec žiadal vo vyjadrení zo dňa 01.11.2022, aby súd určil stretávanie každý nepárny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a každý párný týždeň v utorok a v stredu od 15:00 hod. do 19:00 hod. a v odvolaní zo dňa 12.04.2023 proti uzneseniu č. k. 54P/194/2022-150 zo dňa 13.03.2023, teda v konaní o neodkladnom opatrení žiadal, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a každý párný týždeň v utorok a vo štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. Pokiaľ ide o stretávanie sa počas letných prázdnin mala matka detí zato, že takto určené stretávanie je príliš dlhá doba odlúčenia maloletých detí od matky, navrhovala preto rozdeliť stretávanie sa počas letných prázdnin medzi obidvoch rodičov rovnomerne striedavo týždenne, tak aby to bolo pre maloleté deti znesiteľné a netrpeli dlhodobým odlúčením od nej. Pri určení dĺžky stretávania sa a odlúčenia maloletého C., ktorý je vo veku troch rokov a má k nej bližší citový vzťah mal súd prihliadnuť vo väčšej miere. Vzhľadom na vek maloletých detí, najmä maloletého C. ich citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia, ale najmä skutočnosť, že maloleté deti nikdy neboli dlhšie ako pár dní bez nej a maloletý C. je odkázaný na dennú dôslednú starostlivosť od nej, mala matka detí zato, že také široké určenie styku aké určil súd nie je vhodné a nie je v najlepšom záujme maloletých detí.

3.4 Ďalej matka detí nesúhlasila s výrokom VIII. rozsudku, ktorým súd zaviazal rodičov povinnosťou podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb v počte 10 sedení v termínoch určených referátom. Uviedla, že ona komunikuje s otcom na požadovanej úrovni, pokiaľ ide o dohodnutie sa vecí týkajúcich sa maloletých detí. Otec opakovane volá a obťažuje ju, ona sa ho bojí. Z uvedeného dôvodu nevidí dôvod a možnosť zlepšenia vzťahu medzi rodičmi na základe odborného poradenstva.

4. Otec detí v odvolaní prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 20.06.2023 sa odvolával na dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, g/, h/ CSP.

4.1 V prvom rade poukázal na absolútne neštandardný spôsob rozhodovania prvoinštančného súdu za situácie, keď otec podal proti uzneseniu okresného súdu č. k. 54P/194/2022-50 zo dňa 13.03.2023 odvolanie zo dňa 12.04.2023, uvedeného dňa súdu aj doručené, pričom v čase rozhodovania súdu vo veci samej dňa 18.05.2023 nebolo o tomto odvolaní rozhodnuté. Jeho splnomocnený zástupca dňa 03.05.2023 pre rozhodnutie o označenom odvolaní žiadal súd o odročenie pojednávania, ktorému návrhu súd nevyhoviel. Rovnako bol prezentovaný tento postoj zo strany jeho splnomocneného zástupcu aj na pojednávaní dňa 18.05.2023, pričom ani na tento postoj prvoinštančný súd nijako nereflektoval. Podľa neho výsledky rozhodovania o odvolaní voči neodkladnému opatreniu môžu mať podstatný vplyv na ďalší priebeh, ako aj výsledok rozhodovania v danej veci. Prvoinštančný súd sa rozhodovaním dňa 18.05.2023 dopustil takého nesprávneho procesného postupu, ktorým obmedzil jeho práva až do takej miery, že spôsobil zásah do jeho práva na spravodlivý súdny proces.

4.2 Ďalej otec za nepravdivé považoval tvrdenie súdu, že sa domáhal striedavej osobnej starostlivosti až na poslednom pojednávaní (bolo to v rámci ISR dňa 05.12.2022, v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia dňa 10.02.2023, na pojednávaní dňa 15.03.2023 a 18.05.2023). Okrem toho konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nie je len návrhovým konaním, súd preto môže rozhodnúť odchylné od prednesených účastníkov konania, ale vždy pri aplikácii kritéria záujmu maloletých detí. V tomto konaní bolo potrebné nahliadať na jeho postoje ako otca, ktorý nadovšetko miluje svoje deti a snaží sa, aby sa rovnocenne podieľal na ich výchove a starostlivosti a to napriek rozpadu vzťahu s matkou. On bol ochotný prispôbiť si byť v E., v ktorom žije nielen tak, aby zodpovedal hygienickým štandardom, ale aj tak, aby zodpovedal potrebám maloletých detí. Dopltil aj zameškané výživné. Navštevuje referát poradensko-psychologických služieb za účelom

zlepšenia komunikácie medzi ním a matkou, pričom matka takúto intervenciu odmieta. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné mu umožniť, aby sa plnohodnotne podieľal na výchove a starostlivosti o svoje maloleté deti (súčasne, aby bolo právo detí na rovnocennú výchovu a starostlivosť od oboch rodičov zachované), čo by malo prvoinštančný súd viesť práve k skúmaniu a nachádzaniu možnosti ako je tomuto atribútu možné formou rozhodnutia o zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti vyhovieť a nie predovšetkým argumentovať všetkými možnými aj zanedbateľnými dôvodmi o tom, ako sa to „nedá“. V ďalej časti odvolania poukazoval otec detí na prístup kolízneho opatrovníka detí, ktorý neodporúčal striedavú osobnú starostlivosť maloletých detí a neustále upriamuje pozornosť len na jeho nedostatky ako je napríklad neskoršie odovzdanie detí, ale nijakým aktívnym spôsobom doteraz neprispel k náprave konfliktu medzi matkou a ním, a to práve aj v situácii, ak sa tento týka jednotlivých práv dieťaťa. Tiež uviedol, že sa u neho opakovane domáhal súčinnosti, či už pre podozrenie na nedostatočnú starostlivosť o maloleté deti alebo pre stretávanie sa s maloletými deťmi, či pre situáciu zo dňa 26.05.2023 ohľadom zanedbávania zdravotnej starostlivosti o maloletú A.. Otec detí sa domnieva, že šetrenia u matky kolízny opatrovník vykonal vždy ohlásene, pretože on vnímal nedostatky v starostlivosti o maloleté deti zo strany matky. O uvedených skutočnostiach má aj fotografie alebo videá, pri predkladaní ktorých je zdržanlivý, nakoľko snímal matku bez jej súhlasu alebo ani nemá takýmto spôsobom záujem narúšať integritu vlastných detí, či nadmerne zaťažovať súd. Preto, ak pri takomto prístupe kolízneho opatrovníka a jeho tvrdeniach súd nenariadil ani len znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, kde by jednoznačným spôsobom osvedčil záujem maloletých detí na režime výchovy a starostlivosti, a to obligatórne aj cez psychologické skúmanie rodičov (alebo rodičov v interakcii s deťmi) tak je zrejmé, že samotný prvoinštančný súd diskvalifikáciou návrhov na vykonanie dokazovania uskutočnených ním mu upiera na tej najvyššobecnejšej úrovni právo na spravodlivý proces, ale predovšetkým na úrovni rodičovských práv, právo na rovnomernú výchovu a starostlivosť o maloleté deti, kde by mohol preukázať splnenie podmienok na zverenie detí do osobnej starostlivosti alebo do striedavej, či spoločnej osobnej starostlivosti. Mal za to, že iba výstup zo znaleckého dokazovania by bolo možné považovať za priamy dôkaz o názore maloletých detí, a teda záujme maloletých detí na režime starostlivosti, obzvlášť v prípade, kde vzťahový konflikt rodičov zasahuje nielen ich samotných ale aj deti. Okrem toho znalecké dokazovanie bolo potrebné nariadiť aj s odkazom na negatívny postoj matky k nemu, či ich pretrvávajúce konflikty (neustále privolávanie hliadok policajného zboru k odovzdávaniu – preberaniu detí, ponechávanie detí u rôznych rodinných známych – príslušníkov v prípade choroby detí alebo nemožnosti matky vykonávať osobnú starostlivosť). Aj uvedené skutkové okolnosti nasvedčujúce konfliktu medzi rodičmi, a to aj o výkone rodičovských práv a povinností si žiada nielen poradenstvo na referáte ÚPSVaR a predovšetkým u takého kvalifikovaného odborníka, akým je detský psychológ, ktorý ovláda špeciálne techniky vyťažnosti maloletých detí a súčasne aj techniky vedúce k zlepšeniu vzájomnej interakcie medzi rodičmi. Prvoinštančný súd tak pochybil, keď nevykonal dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutkových okolností. Vo vykonanom dokazovaní nemá oporu konštatovanie súdu, že maloletý C. má bližší citový vzťah k matke, a to zvlášť za situácie, keď nebolo uskutočnené znalecké dokazovanie. Situácia kedy je matka pri maloletých deťoch na materskej alebo rodičovskej dovolenke a otec pracuje je v slovenských rodinách úplne bežná a nijako z nej nemožno usudzovať na kvalite, intenzite, hĺbku alebo charakter citových a vzťahových väzieb medzi pracujúcim rodičom a dieťaťom tak, ako to v tomto prípade konštatoval súd. Podľa otca tiež okolnosť vzdialenosti jeho bydliska a miesta škôlky G. posúdená súdom ako okolnosť vylučujúca zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti, absolútne neobstojí za odôvodnenie jej vylúčenia. Otec detí tiež uviedol, že zo správania matky v celom konaní je zrejmé, že táto k nemu chová negatívne emócie a tak existuje vysoký predpoklad, že tieto negatívne emócie pretavuje aj proti svojim maloletým deťom, a teda jeho tvrdenia o tom, že deti sú manipulované – ovplyvňované negatívne proti nemu môžu byť pravdivé. Aj preto je absolútne nelogický prístup prvoinštančného súdu, keď vylúčil dokazovanie v konaní výsluchom jeho matky H. B., ako aj znalecké dokazovanie. Ak prvoinštančný súd rezignoval na určenie nezhôd medzi rodičmi, tak potom ani správne nebol schopný vyhodnotiť režim, v akom majú byť deti zverené do starostlivosti rodičov. V prípade, ak by prvoinštančný súd určil zdroj konfliktov medzi rodičmi, tak by bolo predsa dobre možné za účelom prevýchovy daného rodiča zveriť dieťa do osobnej starostlivosti práve rodičovi, ktorý konflikty nevyvoláva, ale je nimi zasahovaný, tak ako on od počiatku v tomto konaní tvrdí. Ďalej otec detí v odvolaní namietal aj skutočnosť, že mu nebolo umožnené, aby v konaní uskutočňoval dokazovanie výsluchom svedkov H. B. a E. D., ktorými výpoveďami chcel preukázať nielen spôsobilosť riadne a zodpovedne sa starať o svoje maloleté deti (napr. aj úpravou svojej pracovnej doby) – teda splnenie podmienok pre striedavú osobnú starostlivosť – osobnú starostlivosť, ale rovnako chcel poukázať na to, kto v skutočnosti medzi účastníkmi konania vytvára napätie a konflikty. Následne sa odvolával na nález Ústavného súdu SR z 19.09.2018 sp. zn. I. ÚS 216/2018 a v tejto súvislosti

uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je síce zrejmé, že prvoinštančný súd sa pri rozhodovaní a zverení do starostlivosti maloletých venoval skúmaniu atribútov k zvereniu maloletých ako podmienky na výchovu a starostlivosť a všestranný rozvoj dieťaťa, bytové predpoklady, dochádzka do škôlky, či lekárska starostlivosť, ale absolútne sa nevysporiadal čo do rozsahu záujmu maloletého dieťaťa s potrebou zachovania rovnocenných väzieb s oboma rodičmi a zvlášť v prípade, ak vo veci sám nebol schopný zistiť názor maloletých (ani cestou kolízneho opatrovníka) a odmietol uskutočniť znalecké dokazovanie s týmto zámerom. Navyše sa aj s ohľadom na emocionálne väzby maloletých detí nezaoberal s odkazom na vyhľadávaciu zásadu možnosti aplikácie spoločnej osobnej starostlivosti podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, čo je rovnako vadou rozhodovacej činnosti súdu.

4.3 Otec detí ďalej v odvolaní uviedol, že rozhodovanie súdu o výživnom považuje za predčasné, nakoľko objektívnym spôsobom neboli exaktne podľa daňového priznania z r. 2022 osvedčené jeho zárobkové pomery. Prvoinštančný súd vychádzal len z nejakých predpokladaných výdavkov a príjmov, ktoré on predložil navyše rukou písaným rozpisom. Ďalej pri určovaní výšky výživného vychádzal len z príjmu deklarovaného ním (podľa faktúr) čo tiež je neakceptovateľným prístupom. Navyše sám v konaní poukazoval na skutočnosť, že matka mu znemožnila podať daňové priznanie v lehote, musel žiadať o predĺženie lehoty a ani na opakované žiadosti jeho právneho zástupcu mu nesprístupnila výpis z účtu, kde mu boli vyplácané odmeny za vykonané práce. Prvoinštančný súd tak aj vzhľadom na predĺženie lehoty na podanie daňového priznania vychádzal z jeho potencionálnej príjmovej situácie.

4.4 Otec detí napádal aj rozhodnutie súdu o povolení splácať výživné v splátkach po 200,- eur mesačne. Mal za to, že takto vysoká splátka je pre neho likvidačná aj s ohľadom na jeho majetkové a zárobkové pomery resp. potencionálne prvoinštančným súdom zistené zárobkové pomery. Rovnako nie je podľa neho obvyklou praxou, aby pomerne nízky nedoplatok na zameškanom výživnom 1.407,- eur bol určený na splácanie v takto vysokej sume mesačnej splátky. Ďalej nedoplatok na zameškanom výživnom tiež nemôže byť oproti dvom maloletým deťom vyčíslený ako spoločný nedoplatok, ale musí byť individualizovaný to znamená, že súd musí presne určiť, aký vysoký je nedoplatok na výživnom u maloletého C. a aký u malotelej A., na čo však prvoinštančný súd úplne rezignoval. Tiež v tejto časti nie je podľa neho správny záver súdu, ak vychádzal z jeho tvrdenia o tom, že odkladal peniaze na sporiace účty maloletých detí, a teda musí mať dostatok finančných prostriedkov, keď tieto matke neposielal, pretože jednak túto skutočnosť nemal súd osvedčenú žiadnym materiálnym podkladom a súčasne on toto výživné neposlal len za pomerne krátke obdobie (dva mesiace) a okrem toho odložené výživné na účtoch matke detí vyplatil (500,- eur + 60,- eur).

4.5. Otec detí navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie s tým, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

5. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 08.06.2023 uviedol, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

6. Otec detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 04.07.2023 k odvolaniu matky uviedol a to vo vzťahu k odvolacím dôvodom týkajúcim sa výšky jeho príjmov to, že v prvom rade je matka dobre znalá jeho príjmovej situácie, nakoľko za rok 2022 mu príjmy boli vyplácané na jej účet, odkiaľ boli realizované aj niektoré výdavky. Nakoniec tento výpis z účtu matka odmietla sprístupniť – vydať, ktorú okolnosť momentálne čo do určenia výšky výživného doslova zneužíva proti nemu a dokonca sa dožaduje aplikácie § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Toto jej konanie on kvalifikuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ako aj konanie osvedčujúce tvrdenie, že matka nie je schopná na požadovanej úrovni vychádzať s ním, keď pre splnenie jeho daňovej povinnosti mu nebola schopná vydať výpisy z týchto účtov tak, aby sa dali použiť pre daňové konanie. Nakoniec matka takýmto prístupom marí aj rozkrytie jej príjmových pomerov za rok 2022, hoci sama argumentuje, že je podstatné pri určovaní výživného zisťovať aj jej príjmové pomery, ktoré je následne potrebné porovnať s príjmovými pomermi otca. Otec s uvedenou tézou súhlasí, ale aby došlo k objektívnemu zisteniu aj príjmu matky navrhuje, aby táto do konania predložila príslušné výpisy z účtov bez ich akéhokoľvek upravovania. Ďalej uviedol, že za účelom ustálenia svojich príjmov za rok 2022 predkladá v prílohe tohto podania daňové priznanie za rok 2022. On na pojednávaní deklaroval za rok 2022 príjmy iba podľa predložených faktúr vo výške 32.874,98 eur, ale pre podanie daňového priznania ako aj ustálenie výšky príjmu je podstatné, ktoré z týchto faktúr boli reálne aj uhradené, pretože podľa daňového priznania za rok 2022 mal on príjem len 21.740,57 eur a nie ako prvoinštančný súd, či matka nesprávne uvádza príjem až vo výške 32.874,98 eur. Suma 32.874,98 eur bola suma, ktorú otec za výkon svojej činnosti v roku 2022 fakturoval, avšak mu neboli uhradené faktúry za 11.134,41 eur. On toto uviedol aj na pojednávaní, ale

súd si toto jeho tvrdenie nesprávne stotožnil s exekučným príkazom k uspokojeniu starších záväzkov za rok 2022. Za rok 2022 si uplatnil výdavky vo výške 21.484,71 eur. Výdavky, ktoré uvádzal on v konaní vo výške 16.468,42 eur boli len orientačné a je potrebné vychádzať z uplatnených výdavkov v daňovom priznaní za rok 2022. Podnikanie za rok 2022 tak bohužiaľ mu neprinieslo predpokladaný príjem, ale on verí, že situácia sa zlepší, nakoľko ešte aj rok 2022, ako je všeobecne známe, bol poznačený dozvukom covid pandémie. Otec tiež nerozumie nezmyselnej požiadavke matky na aplikáciu § 63 ods. 1 Zákona o rodine, pretože on nezatajoval žiadne svoje príjmy. Všetky faktúry za r. 2022 a za r. 2023, ktoré mal, predložil riadne v konaní a právny zástupca matky sa s nimi mal možnosť riadne oboznámiť. Rovnako predložil aj faktúry a uzatvorené zmluvy, ktoré boli vystavené v roku 2023, takže on nijakým spôsobom nerezignoval na plnenie svojej povinnosti o preukazovaní svojho príjmu, takže absolútne nie je možné označovať jeho prístup za tzv. „neunesenie dôkazného bremena“, navyše ak aj celé konanie je ovládané vyhľadávacou zásadou. Nie je teda na mieste úvaha právneho zástupcu matky o tom, či otec skutočne predložil všetky faktúry za sledované obdobie. Nakoniec právny zástupca matky mohol a mal v prípade pochybností o splnení povinnosti otca navrhnúť tomu primerané dokazovanie. Ďalej otec detí poukázal na skutočnosť, že výživné má byť určené nielen s ohľadom na výšku príjmov povinného rodiča, ale tiež podľa oprávnených výdavkov maloletých detí, ktoré v konaní boli riadne a správne ustálené. On spochybnil len výšku výdavkov na lieky u maloletých detí. Za oprávnené výdavky maloletých detí však nemožno považovať tak ako matka uvádza výdavky spojené s úvermi. Rovnako táto nemôže stotožňovať výživné s požiadavkou na krytie ostatných výdavkov domácnosti alebo svojich vlastných výdavkov, ako robí v odvolaní, pretože výživné je určené k spotrebe maloletým deťom.

6.1 Pokiaľ ide o námietky matky voči určenému rozsahu stretávania sa otca s deťmi, tak platí, že súhlas matky s daným rozsahom stretávania sa nie je relevantný a dokonca nie je ani potrebný, pretože takýto výrok rozhodnutia je odvislý de facto len a len od záujmu maloletých detí, pričom na uvedenej skutočnosti nemení nič fakt, že on navrhoval iný rozsah stretávania sa so svojimi deťmi. Ak mu patrí právo rovnocenne sa podieľať na výchove a starostlivosti o maloleté deti, tak mu musí patriť aj právo na polovicu všetkého času maloletých detí, ktorý následne bude s deťmi tráviť. Pokiaľ ide o namietanie skutočnosti, že na obmedzenie stretávania sa otca s deťmi má vplyv vzdialenosť bydlísk otca a matky a náročnosť cestovania, tak uviedol, že táto vzdialenosť je úplne bežná vzdialenosť (25 km časová prekonateľnosť úseku 24 minút) a nepravidelné dopravné zaťaženia, ktoré sa na nej vyskytujú, nič na uvedenom nemení. Ak by nedošlo k zrušeniu rozhodnutia odvolacím súdom a jeho vráteniu na prvoinštančný súd a súčasne, ak by ani súd nevyhovел jeho návrhom na vykonanie dokazovania, tak on určite rozsah stretávania sa podľa napadnutého rozsudku žiada zachovať, nakoľko je v záujme maloletých detí. Taktiež on má záujem o svoje deti, chce sa o ne náležite starať a vychovávať ich rovnocenne s matkou a určite ich má veľmi rád a nechce sa vzdávať kontaktu s nimi. Považoval za potrebné zdôrazniť, že takýto rozsah stretávania sa s deťmi je v záujme maloletých detí svedčiaci potrebnému utužovaniu a rozvíjaniu vzťahových väzieb maloletých a otca, a to aj oproti veku maloletých detí a dokonca aj smerom do budúcnosti. Poukázal na skutočnosť, že matka pracuje každý víkend, takže je obligatórne, že táto nebude deti nechávať v starostlivosti iných svojich rodinných príslušníkov, ale deti sa budú počas výkonu práce matky stretávať s ním zvlášť, ak mu aj výkon jeho povolania umožňuje. On ako otec má v starostlivosti o maloleté deti vždy prednosť pred inými rodinnými príslušníkmi. Matka návrh na stretávanie sa počas víkendov prezentovala aj na ISR dňa 05.12.2022. Ďalej otec detí uviedol, že jeho bežné stretávanie s maloletými deťmi ako navrhuje matka v odvolaní je pre neho neakceptovateľným, aj pokiaľ ide o prázdniny. On chce s deťmi počas leta tráviť prázdniny kontinuálne 14 dní a nie tak ako navrhla matka v týždňových intervaloch. Deti sú na neho zvyknuté, majú ho radi, je medzi nimi vytvorený hlboký citový vzťah a navyše správaním sa s ním sa zabezpečuje aj stretávanie maloletých detí s rodinnými príslušníkmi z jeho strany. Poznamenal, že sa s maloletými deťmi stretáva nepretržite od opustenia spoločnej domácnosti, takže frustrácia detí z dlhodobého odlúčenia od matky je vylúčená a nakoniec počas letných prázdnin deti môžu byť s matkou v telefonickom kontakte alebo v kontakte cez sociálne siete, kde sa dá uskutočniť videohovor tak, aby deti matku aj videli. On s takýmto spôsobom komunikácie detí s matkou počas prázdnin nemá žiadny problém a je ochotný ho samozrejme sprostredkovať. Navyše počas letných prázdnin chce on s deťmi absolvovať aj dovolenku a výlety, napláňovať si rozličné aktivity a nie ich neustále presúvať medzi miestom ich bydliska a vlastným miestom bydliska. Ak si on chce napláňovať takto dovolenku počas letných prázdnin je aj pre výkon jeho práce ako samostatne zárobkovo činnnej osoby takáto kontinuita letných stretnutí s deťmi vhodnejšia. Navyše, ak sú deti v súčasnosti u neho od 01.07.2023 do 09.07.2023, čo je 9 dní nepretržite, nemá jednak význam návrh matky na stretávanie sa otca s deťmi počas letných prázdnin v týždňových intervaloch a súčasne je potom zanedbateľné tiež, že ak deti sú s otcom už teraz 9 dní, tak nie je žiadna pochybnosť, že s otcom a bez matky vydržia aj 14 dní. Poukázal aj na rodičovskú dohodu zo

dňa 27.10.2022, kedy matka prvotne súhlasila s úpravou stretávania počas letných prázdnin v rozsahu dva týždne. Navyše nikdy nespochybnila kvalitu jeho starostlivosti o maloleté deti. Odvolanie matky voči širokému rozsahu stretávania sa otec rovnako vníma ako účelové len v záujme dosiahnutia vyššieho výživného, nakoľko je prirodzené, že pri tak širšom rozsahu stretávania on kryje viaceré výdavky svojich detí nad rámec výživného. Konflikt matky a otca je teda zjavný nielen zo vzájomných písomných podaní v tomto konaní, ale aj zo spôsobu vystupovania rodičov voči sebe na prvoinštančnom súde (zrejmy skôr zo zvukových záznamov z pojednávania), ako aj zo spôsobu vedenia komunikácie rodičov mimo pojednávacej miestnosti v bežnom živote pri výkone práv a povinností voči maloletým deťom. Konfliktom matky a otca je zasiahnutý aj kolízny opatrovník, keď neustále rodičia komunikujú práve cez neho, pokiaľ pri výkone práv a plnení povinností voči svojim maloletým deťom nevedia nájsť zhodu. Konflikt rodičov je treba obrusovať a riešiť, a to nielen formou psychologického poradenstva na referáte ÚPSVaR, s čím on nemá absolútne žiadny problém a je sa mu ochotný podrobiť. Ďalej otec detí poukázal na to, že matke bol predĺžený rodičovský príspevok pre zlý zdravotný stav maloletého C., ale matka sa podľa názoru otca starostlivosti o maloletého nevenuje, pretože deti na stretnutia pravidelne odovzdá choré (nádcha, chrípka, zahnisané, zapálené oči, parazity a pod.), on následne musí deťom dokupovať lieky alebo navštevovať s nimi lekára, či dokonca až pohotovosť. Uviedol tiež, že je zarazený odvolaním matky, čo do rozsahu výroku prvoinštančného súdu o podrobení sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb v počte 10 hodín na ÚPSVaR, pretože konflikt rodičov, ako aj nedostatočnosť komunikácie medzi nimi vyplýva z celého súdneho konania. V tejto súvislosti predložil súdu komunikáciu matky a otca, z ktorej je zrejmé, že matka nielenže nevie s ním komunikovať na požadovanej úrovni, ale ho označuje aj hanlivými výrazmi a zachádza až do invektív voči jeho rodine. Takýto nevhodný spôsob vedenia komunikácie sa môže prejavovať aj v interakcii matky oproti maloletým deťom, ktoré konanie matky ja potrebné identifikovať aj prostredníctvom uskutočnenia jeho návrhov na vykonanie dokazovania, ktoré uplatnil v prvostupňovom konaní (výsluch svedkov a znalecké dokazovanie), aby sa odhalilo jeho tvrdenie o vyslovene manipulatívnom správaní matky, či už v súdnom konaní alebo oproti deťom. Zároveň upozornil na vyjadrenie matky k vydaniu neodkladného opatrenia zo dňa 22.02.2023 kde táto uvádza, že medzi ňou a otcom je narušená komunikácia ohľadom zabezpečovania potrieb maloletých detí, nevie sa s otcom dohodnúť ani na rozdelení platieb za maloleté deti. Otec s matkou majú dlhodobu zlé vzťahy, a teda potom nie je zrejmé, ako sa v termíne od februára 2023 do súčasnosti mal tento komunikačný problém medzi rodičmi vyriešiť, keď zrazu matka s otcom komunikuje na požadovanej úrovni. Tiež uviedol, že má právo byť náležite matkou informovaný aj o zdravotnom stave detí, lebo potom práve ona vytvára v ňom pochybnosti o úrovni a kvalite starostlivosti o maloleté deti. Táto tak porušuje svoje povinnosti určené podľa článku 4 a ustanovenia § 28 ods. 1 Zákona o rodine. Rovnako podľa otca zatajovanie informácií zo strany matky o zdravotnom stave detí potvrdzuje, že matka absolútne nie je schopná na požadovanej úrovni s ním komunikovať a intervencia psychológa na ÚPSVaR alebo dokonca až u znalca z odboru psychológie je v tomto prípade viac ako žiadaná, predovšetkým aj s odkazom na záujem maloletých detí.

7. Matka detí a kolízny opatrovník detí na vyjadrenie otca detí písomne nereagovali.

8. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkmi konania (§ 362, § 359 CSP, § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením vo výrokoch I. a II. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP, vo výrokoch III. a IV. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c/, § 391 ods. 1 CSP), vo výroku V. ako i vo výrokoch VI. a VII. zmenil (§ 388 CSP) a vo výroku VIII. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

9. V predmetnej veci okresný súd na základe na návrhu matky detí upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rozsudkom v spojení s opravným uznesením tak, že maloletá A. a maloletý C. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky (výrok I.). Obidvaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok II.). Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. mesačne sumou 180,- eur a na výživu mal. C. mesačne sumou 150,- eur vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky od 14.09.2022 (výrok III.). Zameškané výživné za obdobie od 14.09.2022 do 31.05.2023 vo výške 1.407,- eur je otec povinný zaplatiť matke spolu s bežným výživným v splátkach

po 200,- eur pod následkom straty výhody splátok (výrok IV.). Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý nepárny kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý páry kalendárny týždeň v utorok od 16.00 do 18.00 hod. a od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý páry kalendárny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. (výrok V.). Uvedená úprava styku sa nebude realizovať - v čase vianočných a novoročných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý páry rok od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 27.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod. - v čase letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. od 01.07. od 10.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 10.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod. - v čase jarných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý páry rok od pondelka od 17.00 hod. do soboty do 17.00 hod. - v čase veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. a maloletým C. každý nepárny rok od štvrtka predchádzajúceho Veľkému piatku od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod. (výrok VI.). Preberanie mal. detí otcom a ich vracanie matke sa bude realizovať v mieste bydliska matky. Matka je povinná mal. deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť (výrok VII.). Rodičia sú povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb v počte desať sedení v termínoch určených referátom (výrok VIII.). Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok IX.).

10. Otec detí, ktorý rozsudok okresného súdu napadol odvolaním v celom rozsahu (domáhal sa zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti) v prvom rade poukazoval na spôsob rozhodovania prvoinštančného súdu za situácie, keď podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 54P/194/2022-150 zo dňa 13.03.2023 týkajúcom sa neodkladného opatrenia, o ktorom pred rozhodnutím vo veci samej nebolo odvolacím súdom rozhodnuté.

11. Podľa odvolacieho súdu podanie odvolania proti uzneseniu okresného súdu týkajúcom sa neodkladného opatrenia nie je dôvodom, aby súd nemohol rozhodnúť meritórne a teda vo veci samej. Postup súdu neobmedzuje práva otca detí pretože odvolací súd bude rozhodovať a aj rozhodol o jeho odvolaní. Okrem toho z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd po rozhodnutí vo veci samej predložil spis odvolaciemu súdu len za účelom rozhodnutia o ním podanom opravnom prostriedku týkajúcom sa neodkladného opatrenia. Krajský súd v Žiline prípisom č. k. 8CoP/32/2023-280 zo dňa 31.05.2023 však vrátil vec okresnému súdu ako nedôvodne predloženú. Dôvodom bolo, že odvolanie otca detí, ktoré je podaním vo veci samej (§ 123 ods. 2 CSP), bolo podané elektronicky bez autorizácie otca detí, resp. jeho právnej zástupkyne (autorizovaný bol len „sprievodný list“ – všeobecná agenda, odvolanie ako príloha podania nebolo autorizované) v zmysle § 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákona o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Potreba autorizácie odvolania aj ako prílohy elektronického podania pritom vyplýva z ust. § 23 ods. 1, § 24 ods. 5 a § 25 zákona o e-Governmente v spojení s § 125 ods. 2 CSP. Pokiaľ odvolanie otca detí doručené elektronicky nebolo autorizované v zmysle § 23 ods. 1, § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente, bolo v zmysle § 125 ods. 2 CSP toto podanie potrebné v lehote 10 dní dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo autorizované v elektronickej podobe pričom súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva, na takéto podanie sa neprihliada a nie je možné o ňom rozhodovať (nález Ústavného súdu SR sp. z. II. ÚS 442/2021 zo dňa 03.02.2022). Vzhľadom na uvedené na predmetné odvolanie otca detí napokon nebolo neprihliadnuté a teda o ňom rozhodované. Postup okresného súdu preto podľa odvolacieho súdu nespôsobil zásah do práva otca detí na spravodlivý súdny proces.

12. V ďalšej časti odvolania otec detí namietal výrok rozhodnutia, ktorým súd rozhodol, že maloletá A. a maloletý C. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky zotrvávajúc na zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

13. Inštitút zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bol v slovenskom rodinnom práve zavedený zákonom č. 217/2010 Z. z., ktorým bol zmenený Zákon o rodine s účinnosťou od 01.07.2010. Striedavá osobná starostlivosť je inštitút, ktorý zohľadňuje práva oboch rodičov na výchovu maloletých detí, pričom zákonodarca bol toho názoru, že tento inštitút zabezpečí primeraný kontakt detí s obidvomi rodičmi, dôjde k redukcii traumatizácie detí a prispeje k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí. Predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti oboch

rodičov, ktoré musia byť kumulatívne splnené, sú jednoznačný záujem dieťaťa na zverení striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť oboch rodičov dieťa vychovávať, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa alebo súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Súd musí rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu východného prostredia, ako aj schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, jeho právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Právnu úpravu striedavej osobnej starostlivosti je možné aplikovať aj vtedy, ak jeden z rodičov blokuje snahu druhého rodiča o uzavretie dohody s tým, že s ňou nesúhlasí. Uvedený nesúhlas rodiča so striedavou osobnou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa.

14. Podľa odvolacieho súdu je pravdou, že otec detí sa nedomáhal striedavej osobnej starostlivosti až na poslednom pojednávaní ako uvádzal v odôvodnení okresný súd nakoľko už dňa 10.02.2023 ho predniesol v rámci navrhovaného neodkladného opatrenia. Uvedené však nebolo rozhodné nakoľko konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nie je návrhovým konaním a súd môže rozhodnúť odchyľne od prednesov účastníkov. Preskúmaním napadnutého rozsudku ako i konania, ktoré mu predchádzalo mal odvolací súd za to, že okresný súd pri svojom rozhodovaní v prejednávanej veci sa zaoberal aj tým či sú v danej splnené predpoklady pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti (spôsobilosť oboch rodičov maloleté deti vychovávať, záujem rodičov o osobnú starostlivosť o deti, či zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov je v ich záujme). Dospel tak k záveru, že okresný súd zistil skutočný stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec správne posúdil i po právnej stránke keď zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Stotožňuje sa so súdom uvádzanými dôvodmi prihliadajúcimi hlavne na nízky vek detí (5 a 3 roky), u maloletého C. aj na jeho zdravotný stav vyžadujúci si osobnú celodennú starostlivosť (matka dieťaťa je s maloletým na predĺženej rodičovskej dovolenke) a vzájomnú narušenú komunikáciu rodičov, ktorá okolnosť je prekážkou pre striedavú osobnú starostlivosť. Pokiaľ sa rodičia nevedia dohodnúť o základných otázkach týkajúcich sa maloletých detí nie je predpoklad úspešnej realizácie striedavej starostlivosti, kedy je potrebné zvýšené úsilie ústretovosti, prispôsobivosti a pochopenia. Pokiaľ otec detí v odvolaní vytýkal súdu, že nevykonal výsluch ním označených svedkov a navrhnuté znalecké dokazovanie odvolací súd uvádza, že súd určuje, čo je predmetom dokazovania, čo má byť teda preukázané. Rozhoduje preto o tom, ktorý z navrhovaných dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde. Okresný súd dostatočne odôvodnil z akého dôvodu nevykonal otcom navrhované dokazovanie a odvolací súd sa s týmito dôvodmi stotožnil. Za preukázaného stavu (starostlivosť matky o maloleté deti, vek detí, pre ktorý nemožno zisťovať ich názor) nevidel ani prípadný dôvod k doplneniu dokazovania. So záverom okresného súdu sa v priebehu konania stotožnil aj kolízny opatrovník detí. Odvolacie námietky otca detí neboli preto podľa odvolacieho súdu za súčasného stavu spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a preto vo výrokoch I. a II. rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. Obaja rodičia napadli odvolaním výrok III. týkajúci sa určenia výživného na maloleté deti a súvisiaci výrok IV. ohľadom zameškaného výživného.

16. Zákon o rodine neurčuje konkrétnu výšku výživného (okrem minimálneho, ktoré je každý rodič bez ohľadu na svoje možnosti a schopnosti povinný platiť), stanovuje iba kritériá, z ktorých má súd rozhodujúci o vyživovacej povinnosti povinného rodiča vychádzať. V § 62 ods. 1 Zákona o rodine je určený základ nároku dieťaťa na výživné od svojho rodiča až do doby, kým nie je schopné samé sa živiť a v odseku 2 tohto zákonného ustanovenia je určená rodičom povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov s výslovným zakotvením, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd prihliadať podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V § 62 ods. 5 prikazuje Zákon o rodine súdu, aby nebral do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré

nie je nevyhnutné vynaložiť. Výšku výživného reguluje Zákon o rodine aj v § 75 ods. 1 odôvodnenými potrebami oprávneného.

17. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine je rodič, ktorý má príjmy aj z inej ako závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnenie údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností na rozhodnutie. Za takéto dôkazy môžu slúžiť daňové priznania za príslušné kalendárne obdobie, prípadne ďalšie účtovné dokumenty (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. mája 2016 sp. zn. 6Cdo/138/2015). V prípade, že si túto povinnosť nesplní nastupuje fikcia príjmu. V súlade s § 63 ods. 1 Zákona o rodine sa právna domnienka o potenciálnom príjme otca aplikuje len vtedy, keď povinný rodič vôbec nepredloží podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, príp. ich nesprístupní. Obdobne možno vyvodíť princíp potenciality z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, kedy súd pri určovaní výživného prihliadne na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča v prípade vzdania sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu príp. v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré povinný na seba berie na ne neprihliada. Je preto pri určovaní výživného dôležitý príjem, ktorý by povinný rodič mohol dosahovať, ak sa jeho príjem javí ako nepravdivý z vyššie uvedených dôvodov.

18. V danej veci ide o mimosporové konanie, ktoré je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy (viď čl. 6 CMP a § 35 CMP). Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa súd nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania (pozri § 32 CMP), ale aplikuje tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP) (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/176/2022 zo dňa 28.02.2023).

19. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že v súvislosti s posudzovaním zárobkových pomerov otca detí ustálil jeho príjem na sumu 2.000,- eur mesačne. Oboznámil sa predtým s jeho daňovým priznaním za r. 2021, faktúrami, zmluvou o dielo nakoľko daňové priznanie za r. 2022 otec odôvodňoval neposkytnutím súčinnosti matky, ktorá mu nepredložila výpisy z jej účtu, ktorý ako živnostník používal. Otec detí v odvolaní vytýkal súdu, že neboli exaktne podľa daňového priznania za r. 2022 osvedčené jeho zárobkové pomery pričom ani príjem deklarovaný ním podľa faktúr nie je akceptovateľným prístupom. Matka detí v odvolaní zasa poukazovala na to, že nebola preukázaná skutočná výška príjmov otca detí. Namietala aj to, že súd nesprávne vyhodnotil tú skutočnosť, že otec ako osoba, ktorá má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu si nesplnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa odvolacieho súdu ak má rodič príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu a súdu ich nepreukáže, nepredloží podklady na zhodnotenie majetkových pomerov a neozrejní súdu všetky skutočnosti potrebné na rozhodnutie, tak priemerný mesačný príjem predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima (§ 2 písm. a/ zákona č. 601/2003 Z. z.). Z obsahu spisu vyplýva, že otec detí predložil daňové priznanie za r. 2021. Na výzvu súdu predložil listiny ohľadom fakturácie zmluvným spoločnostiam (č.l. 226-248 spisu) ako aj ďalšie listiny (č.l. 249 spisu). Čo sa týka daňového priznania za r. 2022 otec detí preukázal, že požiadal daňový úrad o predĺženie jeho podania do 30.06.2023 (vyplýva to aj zo správy daňového úradu z č.l. 217 spisu). Rovnako tak aj to, že matku detí žiadal o sprístupnenie výpisov z jej účtu (č.l. 220, 221 spisu). Namietku matky detí ohľadom nesplnenia si dôkaznej povinnosti otca v zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine za dôvodnú. Napriek tomu mal odvolací súd za to, že nebola v konaní preukázaná skutočná výška príjmu otca detí. V prvom rade pokiaľ boli platby z faktúr od dodávateľov v r. 2022 a 2023 posielané na účet matky detí tak nič nebránilo súdu uložiť matke detí predmetné výpisy za rozhodné obdobie predložiť. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že účtovníctvo otca detí v r. 2022 spracovávala aj firma Jossarian Tax, s.r.o., so sídlom Kvačalova 226/53, 010 14 Žilina (č.l. 224 spisu), ktorá sa k dovedty spracovaným, keďže nemala všetky podklady, príjmom a výdavkom a ich charaktere mohla vyjadriť. Z faktúr predloženým otcom detí v konaní nebolo zrejmé, ktoré z nich boli aj skutočne uhradené a ani súd to v konaní od otca napr. v rámci jeho výsluchu nezisťoval. Neboli tak zistené jednotlivé platby od spoločností pre ktoré otec detí vykonával živnostenskú činnosť v tom ktorom mesiaci r. 2022 a 2023 a v rámci toho zistené tiež výdavky a posúdený tak príjem otca detí v r. 2022 a 2023. Okresný súd preto pre ustálenie príjmu otca detí nemal dostatočné podklady a preto jeho záver považoval odvolací súd za predčasný. Čo sa týka odôvodnených potrieb detí a pomerov na strane matky detí tieto boli súdom náležite zistené. Pokiaľ ide o určenie zameškaného výživného okresný súd podľa odvolacieho súdu pochybil v tom, keď jeho výšku určil na obe deti celkovou sumou pre obe maloleté deti a rovnako aj výšku splátky. Bežné výživné

ako aj zameškané výživné sa určuje pre každé dieťa samostatne. Vyplýva to z toho, že súdom uložená povinnosť tomu ktorému dieťaťu z titulu výživného je samostatným exekučným titulom a to sa týka aj zameškaného výživného. Pri určení celkovej sumy na obe deti nie je zrejme aký nedoplatok prislúcha tomu ktorému dieťaťu a môže byť tak prípadne exekučne vymožený. Z tohto dôvodu bola námietka otca detí v odvolaní ohľadom potreby individualizácie nedoplatku výživného dôvodná.

20. Nakoľko neboli v konaní zistené všetky potrebné dôkazy, ktoré by súd viedli k jeho záveru, pričom nie je úlohou odvolacieho súdu v takomto prípade nahrádzať činnosť okresného súdu, odvolací súd rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením vo výrokoch III. a IV. zrušil (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní bude preto povinnosťou okresného súdu opätovne sa zaoberať zárobnými pomermi otca detí. V tejto súvislosti sa oboznámi s daňovým priznaním otca detí za r. 2022 pripojeným k odvolaniu. Uloží otcovi detí predložiť aj iné účtovné doklady za r. 2023 (peňažný denník, kniha pohľadávok, kniha záväzkov), pokiaľ nie je ním v súčasnej dobe podané daňové priznanie. Matke detí uloží povinnosť predložiť výpisy z jej účtu od podania návrhu doposiaľ, z ktorého zistí aj platby od spoločností pre ktoré otec detí vykonával živnosť za jednotlivé roky a porovná ich aj s príjmami uvedenými v daňových priznaniach. Oboznámi sa aj so spracovaním účtovníctva otcom detí s.r.o. Jossarian Tax za roky 2022 a 2023 pokiaľ ide o príjmy ale aj výdavky a záväzky otca detí ako živnostníka. Príjmy otca detí potom ustáli od podania návrhu matky detí (14.09.2022) za jednotlivé roky doposiaľ. Čo sa týka majetkových pomerov otca detí nebolo zrejme, či osobné motorové vozidlo, ktoré on používa je to, ktoré bolo zakúpené na úver poskytnutý matke a ktorý táto spláca a ak áno, aký je celkový dlh tohto úveru v súčasnej dobe (matka detí uviedla, že spláca aj úvery...a na auto otca 207,- eur). Okresný súd v ďalšom konaní zistí aj súčasné odôvodnené potreby detí spojené s ich vekom a u maloletej A. aj týkajúce sa návštevy predškolského zariadenia. Na strane matky detí zistí tiež jej súčasne pomery (hlavne zárobné). Vykonané dôkazy vyhodnotí v zmysle ust. § 191 CSP a následne vec s ohľadom na vzťahujúce sa zákonné ustanovenia právne posúdi. V prípade schopností a možností otca, jeho majetkových pomerov a životnej úrovni, pri neexistencii žiadnej ďalšej vyživovacej povinnosti, zväží v súlade s § 63 ods. 3 Zákona o rodine prípadné platenie výživného na tvorbu úspor. Následne okresný súd vydá meritórne rozhodnutie, ktoré riadne odôvodní postupom v súlade s § 220 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP, tak aby rozhodnutie bolo náležite odôvodnené a presvedčivé z hľadiska práva na spravodlivý proces.

21. Rozsudok okresného súdu napadla odvolaním matka detí a to ohľadom výroku III. týkajúcom sa úpravy otca s maloletými deťmi.

22. Podľa odvolacieho súdu Zákon o rodine vychádza zo zásady, že na otázke úpravy styku rodiča s dieťaťom ako špeciálnej zložke výkonu rodičovských práv a povinností sa rodičia dohodnú. Rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že dohoda rodičov možná nie je a je potrebné, aby o tejto otázke rozhodol na návrh niektorého z nich, prípadne aj bez návrhu, orgán štátnej moci – súd. Aj podľa odvolacieho súdu v danej veci sa rodičia detí nevedeli dohodnúť na rozsahu styku (v priebehu odvolacieho konania sa v tomto smere domáhali aj nariadenia neodkladného opatrenia) a preto bolo potrebné autoritatívne rozhodnutie súdu.

23. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Pri rozhodovaní súdu je potrebné otázku styku, jeho časové vymedzenie a miesto stretávania, posudzovať veľmi starostlivo, pričom sa nemajú použiť iba paušálne hľadiská. Rozhodujúce pritom budú okolnosti na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, denný režim, najmä so zreteľom na školské povinnosti a pod., ako aj okolnosti na strane rodičov: ich vzájomný vzťah, ich časové a hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti.

25. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia ako i celého spisového materiálu, podrobne preskúmal námietky matky detí týkajúce sa len úpravy styku v bežnom kalendárnom mesiaci (vzhľadom na denný režim detí pokiaľ ide o spánok a prípravu pred ním) a počas letných prázdnin (dobu v trvaní 15 dní v mesiacoch júl a august považovala za neprimerane dlhú vzhľadom na vek detí a dovtedajšie neodlúčenie detí od nej v takomto rozsahu). Mal za to, že odvolanie matky detí je čiastočne dôvodné.

26. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloleté deti majú k otcovi citový vzťah, čo ani matka detí nespochybňuje a okrem toho podľa odvolacieho súdu sú vo veku keď otca ako mužský vzor potrebujú pre svoj ďalší vývoj. V záujme maloletých detí tak považoval stretávanie s otcom v bežnom kalendárnom mesiaci upraviť každý nepárny kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý párny kalendárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a od piatku od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. Takáto úprava prihliada na aj na najskorší spánok detí približne o 19.00 hod. a prípravu pred ním spočívajúcu v umývaní, čítaní rozprávok a pod. čo je dostatočný časový priestor. Pokiaľ ide o letné prázdniny odvolací súd sa stotožnil s námietkou matky detí ohľadom doby nakoľko dobu 15 dní tiež považoval za neprimerane dlhú vzhľadom na nízky vek detí. Otec detí však vo vyjadrení uviedol, že maloleté deti boli s ním aj 9 dní. Odvolací súd preto uvedené vzal do úvahy ale hlavne to, aby bol deťom s otcom poskytnutý čas počas prázdnin aj mimo miesta jeho bydliska. Otec detí je preto oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v čase letných prázdnin od 01.07. od 10.00 hod. do 10.07. do 19.00 hod., od 21.07. od 10.00 hod. do 30.07. do 19.00 hod. a od 15.08. od 10.00 hod. do 24.08. do 19.00 hod. Úpravu styku počas vianočných a novoročných sviatkov, jarných prázdnin a veľkonočných sviatkov matka detí vyslovene nenamietala a ani odvolací súd nevidel dôvod na inú jeho úpravu. Vzhľadom na uvedené dôvody prevedená úprava styku otca s maloletými deťmi zodpovedá v aktuálnej situácii záujmu detí. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch V., VI. a VII. preto zmenil tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s tým, že považoval za potrebné upraviť styk aj v takých prípadoch, pokiaľ sa stretnutie zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť v uvedený deň. Za týmto účelom povinnosť tomu z rodičov, u ktorého bude takýto dôvod existovať, oznámiť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku alebo inak bezprostredne po tom čo vznikne tento dôvod. Zároveň matka bude mať povinnosť umožniť otcovi v takom prípade aj právo na náhradný termín styku s maloletými deťmi v rozsahu zodpovedajúcom stretnutiu, ktorý by sa z titulu dôvodných prekážok neuskutočnil. Táto požiadavka je dôvodná z hľadiska potreby zachovania primeraného styku otca s deťmi a zodpovedá právu detí na primeraný styk aj s rodičom, ktorému nebolo zverené dieťa do osobnej starostlivosti.

27. Matka detí odvolaním napadla aj výrok VIII. rozhodnutia okresného súdu, podľa ktorého rodičia sú povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb v počte desať sedení v termínoch určených referátom namietajúc, že ona komunikuje s otcom na požadovanej úrovni, pokiaľ ide o dohodnutie sa vecí týkajúcich sa maloletých detí. Otec opakovane volá a obťažuje ju, ona sa ho bojí. Z uvedeného dôvodu nevidí dôvod a možnosť zlepšenia vzťahu medzi rodičmi na základe odborného poradenstva.

28. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie ako aj v rámci odvolacieho konania v súvislosti s rozhodovaním o navrhovaných neodkladných opatreniach jasne vyplynulo, že medzi rodičmi je vážne narušená rodičovská komunikácia. Bez odbornej pomoci nie je možné dosiahnuť medzi nimi konštruktívnu komunikáciu ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Uvedené je potrebné aj z toho dôvodu, aby rodičia oddelili rovinu vzájomných konfliktných vzťahov medzi nimi od roviny vzťahov rodičov s deťmi, pretože v konečnom dôsledku sú to práve deti, ktoré v súčasnosti nepochybne všetky tieto okolnosti citlivo vnímajú. Za tohto stavu aj odvolací súd mal za dôvodné rozhodnutie okresného súdu o povinnosti rodičov detí podrobiť sa výchovnému opatreniu podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, s ktorým sa preto stotožňuje a ako vecne správny ho vo výroku VIII. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Vzhľadom na to, že odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu vo výrokoch III. a IV. bude povinnosťou okresného súdu rozhodnúť o trovách konania (vrátane odvolacích) v novom rozhodnutí (§ 396 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).
Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).